

соціального розвитку повинна застосовувати різноманітні засоби і механізми регулювання господарської діяльності, адже має неабиякий вплив на організацію та розвиток господарської діяльності. Поєднання удосконалення законодавчої бази щодо участі органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також економічних факторів впливу має на меті подальше удосконалення та розширення господарської діяльності у нашій державі, яка в свою чергу розвиває ринкову економіку.

Література

1. Господарський кодекс України: від 16.01.2003 р., № 436–IV // ВВР України. – 2003. – № 18–22. – Ст. 144.
2. Кравчук С. Й. Господарське право України [Електронний ресурс] / С. Й. Кравчук. – 2007. – Режим доступу до ресурсу: <http://radnuk.info/pidrychnuku/gospodar-pravo/36-kravchuk/58410101.html>.
3. Суб'єктний склад внутрішньогосподарських відносин: деякі правові аспекти [Текст] / А. Самойленко // Юридична Україна. — 2006. — №4. — С.65-71.
4. Колісніченко П.Т. Напрями удосконалення державного регулювання підприємницької діяльності / П.Т. Колісніченко // Наука й економіка. – 2010. - №2. – С.13-16.
5. Господарське право: Навчальний посібник / Жук Л. А., Жук І. Л., Неживець О. М. — К.: Кондор, 2003. — 400 с.

УДК 346.3(043.2)

Костяна І., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Слободська І.А., ст. викладач

КОМЕРЦІЙНЕ ЕЛЕКТРОННЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ ПРОПОЗИЦІЇ УКЛАСТИ ДОГОВІР В ДИСТАНЦІЙНОМУ ПОРЯДКУ

В умовах ринкової економіки, жорсткої конкуренції, яка виникає між суб'єктами господарської діяльності за замовників, споживачів результатів такої господарської діяльності, актуальним стає правове, наукове та практичне регулювання комерційного електронного повідомлення.

Проблематикою наукового характеру та практичного застосування комерційного електронного повідомлення як одного із видів оферти прямо або опосередковано займались такі вчені як: С.С. Алексєєв, Т.В. Боднар, О.В. Дзера, М.М. Дутов, Л.М. Долгополова, Н.С. Кузнєцова, А.В. Луць, Р.А. Майданик, А.А. Маєвська, І.О. Трубін, Н.С. Меджибовська,

В.Л. Плескач, Т. Г. Затонацька, О.І. Шалева, Р.Б. Шишка.

З набуттям законної сили Законами України “Про електронну комерцію”, “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронний цифровий підпис” поняття, процедура та порядок пред’явлення комерційного електронного повідомлення врегулювалось на законодавчому рівні.

Законом України “Про електронну комерцію”, а саме п. 4, 7, 10 ч. 1 ст. 3, врегульовано поняття дистанційного електронного повідомлення, отже дистанційне електронне повідомлення — це сукупність інформації у електронній формі, яке надсилається акцептанту за допомогою застосування інформаційно-телекомукаційних систем, з метою швидкого, зручного прямого чи опосередкованого просування товарів, робіт чи послуг або ділової репутації особи, яка провадить господарську або незалежну професійну діяльність [1].

В свою чергу відповідно до ч. 7 ст. 179 Господарського кодексу України (надалі за текстом — «ГПКУ»), господарські договори укладаються за правилами, встановленими ЦКУ з урахуванням особливостей, передбачених цим Кодексом, іншими нормативно-правовими актами щодо окремих видів договорів [2].

За змістом Цивільного кодексу України (надалі за текстом — «ЦКУ») вбачається, що пропозиція укласти договір (в тому числі публічна) — це сукупність дій offerenta, які спрямовані на встановлення взаємних прав та обов’язків з акцептантом (у випадку з публічною пропозицією з фактично необмеженим колом суб’єктів) у вигляді пропозиції укласти договір, яка має містити всі істотні умови договору (тобто, такі які сторони такого договору самостійно визнають істотними та які є істотними у відповідності до законодавства, яке регулює дані правовідносини), а будь-які зміни до першочергової пропозиції вважаються новою offerтою [3].

Відповідно до ч. 1 ст. 638 ЦКУ, договір є укладеним, якщо сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов договору.

Втім порядок акцептування комерційного електронного повідомлення має свої особливості, зокрема у зв’язку з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем для поширення комерційного електронного повідомлення та його акцептування замовниками, споживачами результатів господарської діяльності offerenta.

Відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про телекомунікацію» інформаційна система загального доступу — це сукупність телекомунікаційних мереж та засобів для накопичення, обробки, зберігання та передавання даних [4], а в свою чергу відповідно до ДСТУ 2392-94 інформаційною системою є комунікаційна система, що забезпечує збирання, пошук, оброблення та пересилання інформації [5].

В свою чергу телекомунікації, відповідно до ч. 1 ст. 1 ЗУ «Про телекомунікацію» (електрозов’язок) — це передавання, випромінювання

та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду по радіо, проводових, оптичних або інших електромагнітних системах.

З вище зазначено слід зробити висновок, що комерційне електронне повідомлення, може бути здійснено зокрема шляхом листування по електронній пошті, рекламування результатів господарської діяльності.

Відповідно до ч. 2 та 3 ст. 10 Закону України «Про електронну комерцію» комерційні електронні повідомлення поширюються лише на підставі згоди на отримання таких повідомлень, наданої особою, якій такі повідомлення адресовані. Комерційне електронне повідомлення може надсилатися особі без її згоди лише за умови, що вона може відмовитися від подальшого отримання таких повідомлень.

За змістом вище вказаної правової норми вбачається фактична легалізація масового, несанкціонованого розсилання комерційних електронних повідомлень без згоди отримувача таких повідомлень (в разі якщо такий отримувач не відмовиться від отримання таких повідомлень).

Вважаю, за необхідне акцентувати увагу на наявну неоднозначну судову практику.

У постанові Вищого господарського суду України від 02.07.2014 р. по справі під № 910/19701/13 зазначається наступне: «29.11.2012 позивач звернувся до відповідача з електронним листом, в якому просив здійснити розрахунок вартості стільниці зі штучного каменю за кресленнями із зазначенням її параметрів, а також найменування матеріалу, з якого вона має бути виготовлена.

30.11.2012 відповідач надіслав позивачеві електронний лист разом із специфікацією, в якому містилась інформація про вартість стільниці у розмірі 12 720,00 грн.

30.11.2012 відповідач виставив позивачу рахунок-фактуру № СФ-000325 на загальну суму 12 720,00 грн. для попередньої оплати виконання замовлення.

Позивач відповідно до вимог ст. 642 ЦК України прийняв пропозицію укласти договір, сплативши відповідачу вказану суму, що підтверджується платіжним дорученням № 7109 від 30.11.2012 з призначенням платежу: «Оплата за матли згідно рахунку № СФ-000325 від 30.11.2012 в т.ч. ПДВ 20% 2 120,00 грн» та банківською випискою з рахунку позивача.

Що стосується доводів касаційної скарги про те, що електронні листи не підтверджують факт укладення між сторонами договору, то вони є безпідставними, оскільки в силу вимог ст. 11, 202, 207, 837 ЦК України та ст. 181 ГК України між сторонами виникли договірні зобов'язання з підряду і ними відповідно до вимог законодавства було досягнуто згоди щодо всіх істотних умов договору, зокрема, ціни товару, яку визначено сторонами в сумі 12 720,00 грн, предмету договору —

виготовлення стільниці зі штучного каменю, а також форми та строків оплати — попередня оплата на рахунок підрядника 12 720,00 грн» [6].

Натомість у рішенні Господарського районного суду м. Києва від 15.03.2010 року по справі під № 39/37515.03.10 зазначено наступне: «Фактично електронні листи від 30.07.2008 р. та від 18.08.2008 р. не містять електронного підпису, тоді як не підписаний електронний лист не є волевиявленням особи (сторони по справі)» [7].

До того ж, докази попередньої домовленості сторін про використання електронних підписів в матеріалах справи відсутні та сторонами суду не повідомлені. Також, враховуючи електронний характер електронних листів від 30.07.2008 р. та від 18.08.2008 р., не можливо достовірно підтвердити (або спростувати) викладену в них інформацію.»

Звичайно, постанова Вищого господарського суду України та рішення господарського суду м. Києва не є обов'язковими для застосування іншими судами (в розумінні ч. 6 ст. 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»), проте з наведених судових рішень вбачається неоднозначні вимоги до комерційного електронного повідомлення та електронного документа в цілому.

Отже, з розвитком інформаційних технологій, збільшенням попиту споживачів, замовників на результати господарської діяльності, збільшенням конкуренції за замовників, споживачів між суб'єктами господарської діяльності та відповідним законодавчим врегулюванням комерційного електронного повідомлення створився новий offerentний інститут під назвою «комерційне електронне повідомлення», який, не дивлячись на законодавче врегулювання, має неоднозначну судову практику, а тому вбачається необхідність надання Верховним судом України роз'яснення судам нижчих інстанцій з метою дотримання останніми принципів справедливості та рівності сторін.

Література

1. Закон України “Про електронну комерцію” від 03.09.2015 року // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2015. - № 45. - ст.410.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 18, №19-20, №21-22. - ст.144.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України.- 2003. - № 40-44. - ст.356.
4. Закон України «Про телекомунікацію» від 18.11.2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2004. - N 12. - ст.155
5. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення. ДСТУ 2392-94 // Держстандарт України, 1994. – 54 с.
6. Постанова Вищого господарського суду України від 02.07.2014 р. по справі під № 910/19701/13. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/39574220>.
7. Рішення Господарського районного суду м. Києва від 15.03.2010 року по

УДК 346.57(043.2)

Кудра І.А., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Червенкова М.Г., асистент

ЗАКОНОДАВЧІ ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ІНСТИТУТУ БАНКРУТСТВА В УКРАЇНІ

Державне регулювання банкрутства в Україні активно розвивається. Наразі сформовано достатньо ґрунтовну законодавчу базу для управління банкрутством підприємств. Однак виникає низка недоліків, на які слід звернути увагу. Недоліки вітчизняного законодавства пов'язані з тим, що воно починало формуватися в умовах відсутності практики банкрутства.

Головним недоліком нормативно-правових актів регулювання банкрутства підприємств, як, зрештою, майже всього українського законодавства, що передбачає регулювання економічної сфери, є неузгодженість законодавчих актів. Так зокрема, спеціальні процедури, які застосовуються у разі неможливості боржника погасити свої борги, також передбачені у деяких інших законах. Наприклад, Закон України “Про страхування” 1996 р. передбачає іншу, ніж та, що передбачена у Законі “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”, черговість задоволення претензій кредиторів у разі ліквідації [1, с. 85].

Помітним недоліком української законодавчої у сфері банкрутства є дискримінаційний характер законів, що охоплюють питання банкрутства. Дискримінація полягає в тому, що не всі підприємства можуть бути визнані банкрутами, винятками є казенні підприємства. Саме це порушує один із фундаментальних принципів у сфері конкуренції – принцип рівності усіх учасників економічних відносин. Експерти зазначають, що концепція “казенних підприємств” недостатньо чітко визначена в чинному законодавстві, а для західних експертів права є взагалі незрозумілою. Казенні підприємства мають бути на рівних з іншими суб'єктами господарювання [1, с. 86].

Важливою частиною сучасних законів про банкрутство у багатьох країнах світу є положення про транскордонні банкрутства. Закон “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” 1999 р. містить тільки одну статтю загального характеру, що стосується участі у справах про банкрутство іноземних суб'єктів права. До